

PARTICIPACIJA V CIUDADU DE MEXICU

Pogovor z Danielom Diazom Vidaurrijem

1, 2, 3, 4

Ureditev studia Sony Music v Ciudadu de Mexico. Foto: © Fernando Diaz Vidaurri.

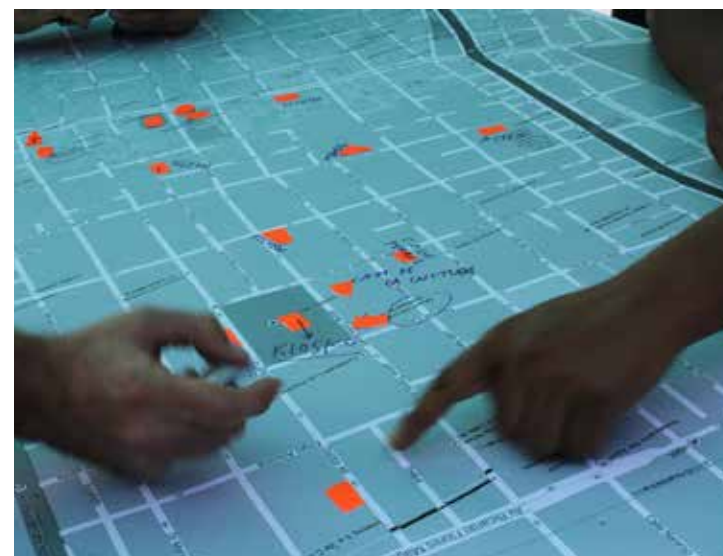
Besedilo: Boštjan Bugarič

Fotografije: © Fernando Diaz Vidaurri, © Domen Grögl, ahiv KUD C3, © Daniel Diaz Vidaurri

Portret: ahiv Daniela Díaza Vidaurrija

Spoznala sva se konec devetdesetih let prejšnjega stoletja. Daniel je kot študent akademske izmenjave brusil svoje znanje na arhitekturnem oddelku Politecnica v Milanu in se nekoč zapeljal do Ljubljane, da bi si ogledal Plečnikovo arhitekturo. Predan »chilango« (v mehiškem slengu sinonim za prebivalca Ciudad de Mexico) nadaljuje svoj magistrski študij arhitekture (v programski navezavi na ekonomijo, politiko in okolje) na Nacionalni avtonomni univerzi v Mehiki

– UNAM. Leta 2007 je odprl arhitekturno pisarno SPAZI in pred kratkim še Laboratorij za urbano akupunkturo – LAU. Leta 2012 je v kontekstu urbanih akupunktur sodeloval pri projektu Cultural Acupuncture Treatment for Suburbs – CULBUB v Ljubljani, leta 2014 pa pri projektu urbanih akupunktur v soseski Santa María la Ribera v Ciudadu de Mexico. V letošnjem letu delo nadaljuje z razvojnim projektom PMU SEDATU v Tapachuli v mehiški zvezni državi Chiapas.

5, 6

Urbana akupunktura v Zalogu, Ljubljana 2012. Foto: © Domen Grögl, ahiv KUD C3.

7, 8

Mapiranje vsebin v soseski Santa María La Ribera v Ciudadu de Mexico; aktivist in kolesar Checo (Enchulame La Bici) z Danielom Diazom Vidaurrijem. Foto: ahiv KUD C3.

Kako si po vrnitvi iz Evrope začel kot arhitekt v Ciudadu de Mexico?

Študirati v tujini je za vsakogar izjemna izkušnja, še veliko bolj pa je to veljalo zame – mladega mehiškega študenta arhitekture z IPN (Instituto Politecnico Nacional). S tem se ti odprejo nove perspektive. Takoj po vrnitvi iz Milana v Mehiko sem si začel izkušnje nabirati v arhitekturnem studiu L + F, Grupo Arquitectos, leta 2007 pa sem ustanovil svojo pisarno SPAZI.

Z urbano akupunkturo v javnih prostorih si se prvič srečal v Zalogu v Ljubljani, kasneje pa si projekt razvil tudi v Ciudadu de Mexico. Je bila sprememba konteksta v primerjavi s tvojimi predhodnimi izkušnjami zate velika?

Ob vrnitvi iz Evrope je bil moj pogled na razumevanje pomena javnega

prostora v mestih in na način oblikovanja skupnosti popolnoma spremenjen. Izkušnje, pridobljene pri projektih v Ljubljani, so mi odprle drugačen pogled obravnavo mesta in njegovih prebivalcev. Priložnost sodelovanja pri projektu Culburb mi je odprla popolnoma nove perspektive dela s prebivalci soseske, njihovim okoljem in dobrinami v njem. Dojel sem način, kako lahko predlagam prostorske izboljšave v javnih prostorih, kot bi dobil 360-stopinjski vid za oblikovanje prostora. V tej fazi se mi je vsekakor odprlo veliko novih vprašanj, vendar sem svoje projekte vedno strogo delil na materialno in nematerialno arhitekturo. Ena je tista, ki jo zgradiš, drugo pa ustvariš, ne da bi položil eno samo opeko. Ne gre za vprašanje, katera je boljša, temveč za vprašanje, kako lahko ustrezno obvladuješ določeno arhitekturno tipologijo, naj gre za projektiranje

9, 10

Spomenik za umrle otroke v parku Chapultepec v Ciudadu de Mexico. Foto: © Daniel Diaz Vidaurri.

snemalnega studia za multinacionalko ali za urejanje javnega prostora ali skupnostnega centra v Chiapasu.

Druga izvedena urbana akupunktura se je zgodila v Santa Marii La Ribera, problematični soseski Ciudadu de Mexicu.

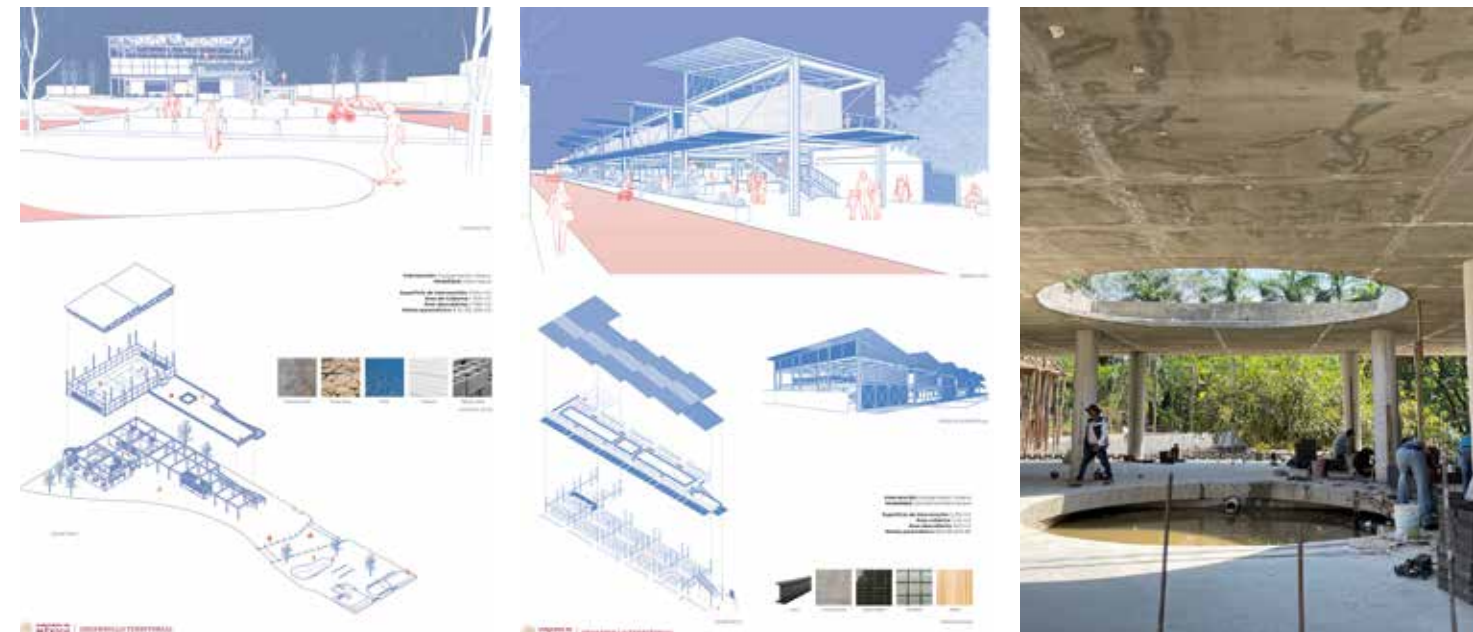
Santa Maria La Ribera (SMLR) je ena izmed prvih sosesk v Ciudadu de Mexico, zgrajena v neoklasičnem in eklektičnem stilu, z osrednjim zelenim parkom in čudovitim mavrskim kioskom sredi njega, z muzeji in šolami. V zadnjih dvajsetih letih so se prebivalci soočali z različnimi varnostnimi težavami; zaradi preprodaje mamil, oboroženih

ropov, umorov, skratka, zaradi narko tolpe so se prebivalci iz soseske začeli preseljevati na druga, varnejša območja. Kljub takšnemu stanju je nekaterim prebivalcem še vedno mar za sosesko, zato z različnimi aktivnostmi varujejo lokalno gospodarstvo, male trgovine, mala lokalna podjetja, javne šole in knjižnice. Nekateri so organizirani v kolektive in ponujajo veliko različnih dejavnosti, kot na primer spodbujanje uporabe javnega prostora z javnim kinom in diskusijami na prostem, proizvodnjo elektrike za te dogodke s kolesi (skupaj z lokalnimi popravilnicami koles) in uvajanjem novih načinov mobilnosti. Komunikacija z ljudmi poteka prek lokalne radijske postaje SMLR.

S projektom smo mapirali kolektive v soseski z namenom oblikovanja močne skupnosti, in sicer na temo vprašanja pomena čiste pitne vode, ki je v mestu primanjkuje.

Spomenik za mrtve otroke je verjetno drugačna tipologija.

Zamisel o spominskem obeležju je nastala, ko sem spoznal mater, ki je izgubila svojega otroka v nesreči. Spomin na njenega otroka in druge, ki so umrli v podobnih okoliščinah, sem ujel v meditativen prostor, ki združuje mir, naravo in spomin. Po osmih letih iskanja ustrezne lokacije se je materializacija zgodila v obliki

11, 12, 13, 14, 15

Skupnostni center Tapachuli v Chiapasu. Foto: © Daniel Diaz Vidaurri.

stene in klopi v parku Chapultepec v Ciudadu de Mexico.

Medtem si ustanovil LAU ...

Ideja za Laboratorij za urbano akupunkturo se je v mojih mislih začela, ko sem se vrnil s projekta v Sloveniji, torej pred osmimi leti. Urbana akupunktura ima velik učinek z minimalnimi spremembami in odpiranjem nevalgičnih, problematičnih točk v družbi. LAU ni samo delo ene osebe, ampak gre za multidisciplinaren laboratorij, ki združuje arhitekta, urbaniste, sociologe, ekonomiste, politologe, krajinske arhitekta, umetnike in različne strokovnjake s socialno vizijo

razvoja. Platforma je bila ustvarjena za sodelovanja v materialnih ali nematerialnih tipologijah javnih projektov, na primer pri oblikovanju športnega objekta za Tapachulo v Chiapasu ali delavnice z lokalno skupnostjo v Ciudadu de Mexico. Seveda je to šele začetek, veselim se izboljšav, ki bodo sledile po realizaciji prvih projektov.

Kako poteka projekt v Chiapasu?

Zvezna država Chiapas leži na jugu Mehike, na meji z Gvatemalo. Tu najdemo najpomembnejše proizvajalce kave v Mehiki. V obsejnem mestu Tapachula, kjer smo začeli delati, smo se srečali s težavami zaradi korupcije, migracij,

revščine, preprodaje droge in nepravilnosti. Nova zvezna vlada s predsednikom Andrésom Manuelom Lópezom Obradorjem, ustanovljena leta 2018, je spremenila način javne uprave na področju oblikovanja novega urbanega razvoja. SEDATU (Secretaria de Desarrollo Territorial y Urbano) in PMU (Programa de Mejoramiento Urbano) povezujeta številne strokovnjake, ki si prizadevajo boljše življenjske pogoje v prostorih revščine in obrobja. Kot člani LAU sodelujemo tudi v drugih mestih na jugu Mehike, kot so Paraiso v zvezni državi Tabasco ter Comitán de Domínguez in San Cristobal de las Casas v Chiapasu.